

**METODISKIE NORĀDĪJUMI PAR STUDENTU
NOSLĒGUMA DARBU IZSTRĀDĀŠANU UN
AIZSTĀVĒŠANU**

**RSU Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes
Labklājības un sociālā darba katedra**

Vispārīgie noteikumi

Pētniecība ir mērķtiecīga darbība ar zinātnes metodēm iegūto faktu, teoriju un dabas likumu izmantošanai jaunu produktu, procesu un metožu radīšanā vai pilnveidošanā.¹

Pētījumi sociālā darba nozarē ir piederoši sociālo pētījumu grupai.

Pētījumu sociālajā darbā var klasificēt pēc veida:

- sociālo problēmu *cēloņu pētīšana* (izskaidrojošs pētījums);
- sociālā darba *prakses analīze (efektivitātes modeļi*, kas spēj izskaidrot izmaiņas, modelējot saikni starp intervenci un mērķi, un *darbības modeļi*, kas ietver būtiskās īpatnības, attiecībā uz pozitīvu rezultātu) (efektivitātes un darbības modeļu pētījums);
- pētījumi, kas analizē sociālā darba programmu, *konceptiju un intervences rezultātus un nozīmi* (H. J. Göppner and J. Hämäläinen, 2007).

Studiju procesā Labklājības un sociālā darba katedras (turpmāk – LUSDK) studenti veic patstāvīgu zinātnisko pētniecību un izstrādā prasībām atbilstīgu zinātniski pētniecisko darbu.

Studentu zinātniski pētnieciskais darbs ir arī noslēguma darbs: bakalaura darbs (skat. pielikumu Nr. 1) un maģistra darbs (skat. pielikumu Nr. 2).

Studentu noslēguma darbs ir atbilstoša studiju programmas -bakalaura vai maģistrasastāvdaļa. Noslēguma darba izstrādāšana un aizstāvēšana ir ietverta studiju kalendārajā grafikā.

Bakalaura vai maģistra darbu tēmas pieteikumus (skat. pielikumu Nr. 3) studenti iesniedz LUSDK mācību procesa organizatorei.

Noslēguma darbu tēmu pieteikumi tiek izskatīti un apstiprināti LUSDK katedras sēdē, kur katram pieteiktajam darbam tiek apstiprināts tā zinātniskā darba vadītājs. Gala lēmumu par noslēguma darba tēmas apstiprināšanu pieņem SVSLF Dome. Šī informācija trīs dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas tiek paziņota studentam e-pastā.

Darbu aizstāvēšana notiek atklāti un norises process tiek ierakstīts.

¹ Zinātniskās darbības likums

Atbilstoši studiju reglamentam studējošais var iesniegt apelāciju, ja studējošais nepiekrīt saņemtajam vērtējumam.

Bakalaura un maģistra darbiem tiek piesaistīti recenzenti. Kā recenzenti tiek piesaistīti RSU akadēmiskā un zinātniskā personāla darbinieki un nozares profesionāļi.

Noslēguma darbu darbu struktūra:

1. *Titullapa bakalaura un maģistra darbiem* (skat. pielikumu Nr. 4).
2. *Anotācija* (latviešu un angļu valodā), kurā atspoguļoti 3-5 atslēgvārdi.
3. *Satura rādītājs*.
4. *Jēdzienu un saīsinājumu saraksts* (ja nepieciešams).
5. *Abreviatūru skaidrojums* (ja nepieciešams).
6. *Ievads* (3-4 lpp.), kurā:
 - jāraksturo tēmas aktualitāte, kas ietver arī problēmas definējumu,
 - jāformulē hipotēze vai/un pētījuma jautājums,
 - jāformulē darba mērķis,
 - jāformulē pētījuma objekts un priekšmets,
 - jānorāda, kādi uzdevumi darbā tiek risināti, lai sasniegtu izvirzīto mērķi,
 - jānorāda studiju darbā izmantotās pētīšanas metodes, kā arī pētījuma bāze.
7. *Teorētiskā daļa*:
 - *Nodaļas ar apakšnodaļām*. Teorētiskais pamatojums tiek veidots no nodaļām un apakšnodaļām (vismaz divas apakšnodaļas). Nodaļu un apakšnodaļu virsrakstiem ir precīzi jāatspoguļo to saturs. Doma ir jāizklāsta secīgi, loģiski un saprotami. Katras nodaļas beigās autoram jāveido kopsavilkums.
8. *Teorētiskās daļas secinājumi*.
9. *Pētnieciskā daļa*, kurā atspoguļo:
 - *Pētījuma metodoloģijas apraksts*.
 - *Pētījuma rezultātu atspoguļojums un to interpretācija*.
 - *Pētnieciskās daļas secinājumi*.
10. *Diskusiju daļa* (priekšlikumi un ieteikumi).

11. *Nobeigums* – pašrefleksija par sasniegtajiem mērķiem, kā arī aprakstīta pētījuma gaita un datu validitātes raksturojums.
12. *Izmantoto avotu un literatūras saraksts*.
13. *Pielikumi*, ja tādi nepieciešami (netiek iekļauti kopējā lapaspušu numerācijā) - zinātniski pētnieciskajā noslēguma darbā liek atsauces uz pievienotajiem pielikumiem, paskaidrojot to nepieciešamību un atspoguļoto informāciju.
14. *Apliecinājums par ētisko aspektu ievērošanu* (skat. pielikumu Nr. 6). (Ja tiek veikts klīniskais pētījums, nepieciešams Ētikas komisijas atzinums un, ja pētījuma mērķa grupa ir nepilngadīgas personas, nepieciešama vecāku, aizbildņa, audžuvecāka, bāriņtiesas vai institūcijas vadītāja atļauja. Ja pētījums tiek veikts institūcijā, tad nepieciešama institūcijas vadītāja atļauja.).
15. *Apliecinājums, ka darbs izstrādāts patstāvīgi* (skat. pielikumu Nr. 5).

Studenta pienākumi

1. Izstrādāt noslēguma darba tēmas pieteikumu un iesniegt LUSDK atbilstoši katedras darba plānam.
2. Sagatavot noslēguma darba tēmas pieteikumu apstiprināšanai Sabiedrības veselības un sociālās labklājības fakultātes domei.
3. Pēc zinātniskā darba vadītāja apstiprināšanas, students uzsāk sadarbību ar darba zinātnisko vadītāju un plāno noslēguma darba izstrādi.
4. Regulāri sadarbojas ar darba zinātnisko vadītāju. Students ir atbildīgs par darba noformējuma atbilstību prasībām, gramatiku un stila ziņā korektu noformējumu.
5. Ņem vērā darba zinātniskā vadītāja norādījumus.
7. Izstrādāto noslēguma darbu ir jāaugšuplādē e-pakalpojumā LUSDK 14 kalendārās dienas pirms aizstāvēšanas.
8. Ja darba vadītājs neapstiprina noslēguma darba formas, satura un apjoma atbilstību apstiprināto metodisko norādījumu prasībām, fakultātes dome apstiprina papildus recenzentu.
9. Ja darba vadītājs nav apstiprinājis darbu un ir saņemti divu recenzentu vērtējumi par darba neatbilstību noslēguma darba prasībām, students netiek pielaists pie noslēguma darba aizstāvēšanas un tiek eksmatrikulēts.
10. Par izstrādāto pētniecisko darbu sagatavo *PowerPoint* prezentāciju, ņemot vērā, ka prezentācijai atvēlētais laiks ir 12 minūtes, atspoguļojot:
 1. tēmas aktualitāti,
 2. pētījuma dizainu (hipotēze vai/un pētījuma jautājums/-i, darba mērķis, uzdevumi, pētījuma priekšmets un objekts, pētniecības metodes un pētījuma bāze),
 3. teorētiskās daļas secinājumi,
 4. pētījuma metodoloģija (un ētiskie aspekti),
 5. pētījuma rezultāti,
 6. pētījumā iegūtie secinājumi,
 7. priekšlikumi un ieteikumi.

Zinātniski pētnieciskā darba vadītāja pienākumi

1. Konsultēt studentus par zinātniski pētnieciskā noslēguma darba dizainu, metodoloģiju, metodēm un par citiem ar zinātniski pētniecisko darbu saistītiem jautājumiem.
2. Veicināt komunikāciju ar studentu noslēguma darba izstrādes laikā.
3. Sekmēt noslēguma darba izstrādes grafika ievērošanu.
4. Attīstīt radošu, inovatīvu un pašreflektīvu pieeju, tādējādi padziļinot studenta zināšanas un kompetenci pētāmajā jautājumā.
5. Konsultēt un virzīt studenta noslēguma darbu atbilstoši zinātniski pētnieciskā darba izstrādes prasībām.
6. Regulāri iepazīties ar noslēguma darbu, pieņemt lēmumu par studenta darba atbilstību.
7. Darba vadītājs sagatavo rakstisku atsauksmi par noslēguma darba atbilstību izvirzītajām prasībām, studējošā darbu, sadarbību ar darba vadītāju un termiņu ievērošanu.
8. Ja darba vadītājs neapstiprina noslēguma darba formas, satura un apjoma atbilstību apstiprināto metodisko norādījumu prasībām, darba vadītājs sniedz paskaidrojumu par darba neapstiprināšanas iemesliem un fakultātes dome apstiprina studiju programmas vai katedras vadītāja ieteiktu papildus recenzentu.

Noslēguma darba aizstāvēšana un vērtēšana

Noslēguma darbu aizstāvēšanu atbilstoši studiju kalendārajam grafikam organizē LUSDK mācību procesa organizators.

Noslēguma darba aizstāvēšanu vērtē komisija, kura tiek izveidota pēc studiju programmas vadītāja priekšlikuma un saskaņota SVSLF domē.

Noslēguma darba aizstāvēšana notiek atklāti, tās laikā studējošais 10 līdz 12 minūtēs izklāsta veiktā pētījuma aktualitāti, mērķus, uzdevumus, pētījuma rezultātus, secinājumus un priekšlikumus. Viena noslēguma darba aizstāvēšanai veltītais kopējais laiks nedrīkst pārsniegt 30 minūtes.

Noslēgumu darbu aizstāvēšanas komisija noslēguma darbu vērtē pēc šādiem kritērijiem:

- iesniegtā noslēguma darba satura atbilstība izvēlētajai tēmai (10 ballu skalā);
- noslēguma darba satura atbilstība izglītības kvalifikācijas līmenim (10 ballu skalā);
- secinājumu atbilstība darba mērķiem un uzdevumiem (10 ballu skalā);
- iesniegtā darba atbilstība nolikumā noteiktajām galvenajām formālajām prasībām (vizuālais noformējums, apjoms, stils, gramatika utt.) (10 ballu skalā);
- uzstāšanās saprotamība, strukturētība un laika limita ievērošana (10 ballu skalā)
- spēja atbildēt uz jautājumiem un piedalīties diskusijā (10 ballu skalā);
- studējošā piedalīšanās starptautiskajā zinātniskajā konferencē, neiegūstot godalgotu vietu, vai līdzautorība (otrajam un nākamajiem autoriem) publikācijai, ja minētā darbība atbilst saskaņotajam tematam, rezultējošo vērtējumu palielina par 1 balli.

Rezultējošo noslēguma darba vērtējumu nosaka noslēguma darbu aizstāvēšanas komisija, ņemot vērā recenzenta vērtējumu un darba vadītāja atsauksmi .

Pēc studējošā ziņojuma uzklaušanās, iepazīšanās ar darba vadītāja atsauksmi, lēmumu pieņem slēgtā sēdē, atklāti balsojot. Darbs tiek vērtēts 10 ballu skalā.

Prasības studentu noslēguma darbu noformēšanai

Studentu zinātniski pētniecisko noslēguma darbu rakstīt zinātniskajā vai lietišķajā rakstu valodas stilā trešajā personā („autors” vai „autore”, nevis „es”, „man” u.tml.) ciešamajā kārtā („tiek pētīts”, „analīzes rezultāti rāda” u.tml.).

Tekstam jābūt *MsWord* formātā, lapas izmērs – A4, lappušu malas – no kreisās puses – 30 mm, no labās puses – 20 mm, no augšas un apakšas – 20 mm. Izmantojamais fonts – *Times New Roman* 12 pt; starprindu intervāls – 1,5.

Nodaļas sāk jaunā lapaspusē, to virsrakstus raksta ar lielajiem burtiem (**ABC..**) treknrakstā (*bold*), burtu lielums – 14 pt, ar centrējumu lapas vidū. Apakšnodaļas turpina tajā pašā lapā, to nosaukumus raksta treknrakstā (*bold*) ar mazajiem burtiem (**Abc...**), burtu lielums – 12 pt, lappuses kreisajā malā.

Aiz nodaļu un apakšnodaļu virsrakstiem punktu neliek.

Starp tekstu un nodaļas vai apakšnodaļas nosaukumu liek atstarpi (vienu intervālu).

Lapas numurē apakšā, vidū ar arābu cipariem, sākot ar anotāciju, liekot atbilstošo lappuses kārtas numuru.

Atstarpes starp vārdiem un pēc pieturzīmēm liekamas tikai vienu reizi katrā gadījumā. Izņēmums – pēdiņas un iekavas, kur iekšpusē, tās atverot, kā arī abpus prefiksiem atstarpes nav jāliek.

Jaunu rindkopu sāk ar 1cm lielu atkāpi.

Atsauču lietošana un avotu noformēšana saskaņā ar RSU prasībām “Atsauču un darbā izmantoto avotu un literatūras saraksta noformēšanas metodiskie norādījumi”, ievērojot atsauču lietošanas konsekvenci:



RSU_noteikumi_ats
aucem.pdf

https://www.rsu.lv/sites/default/files/imce/Dokumenti/Biblioteka/izmantoto_avotu_un_literaturas_saraksta_noformesanas_metodiskie_noradijumi_2017.pdf

Tabulu un attēlu noformēšana:

Noslēguma darbā veidotās tabulas izmanto informācijas strukturētai atspoguļošanai. Tabulās atspoguļotā informācija var būt paša autora veidota un apkopota vai pārnesta no cita avota.

Tabulas numuru un nosaukumu raksta virs tabulas augšējā labajā stūrī, 12 pt, treknrakstā (**bold**). Zem tabulas ir jānorāda datu avots.

Ja tabula tiek turpināta nākošajā lapā, tad tabulu turpina, atkārtoti uzrāda tabulas kolonnu apzīmējumus.

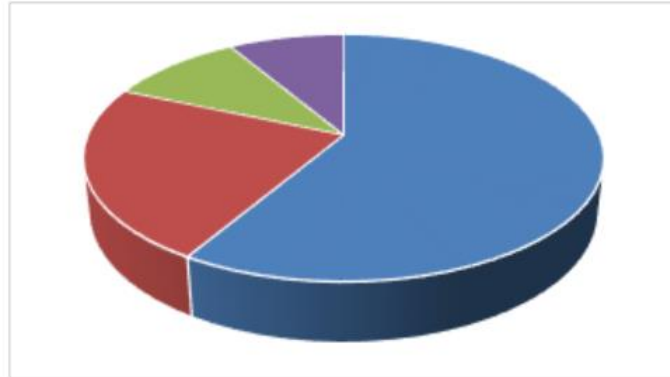
1. tabula. Tabulas nosaukums

Kolonnas nosaukums	Kolonnas nosaukums	Kolonnas nosaukums	Kolonnas nosaukums	Kolonnas nosaukums

Avots: Jakovele, L., Zemīte, E. *Sociālais darba metodes*. SDSP “Attīstība”. 2001.

Par attēliem sauc visas darbā ietvertās diagrammas, grafikus, zīmējumus, kartes, shēmas, fotogrāfijas, skices u.tml. Attēlus noformē līdzīgi kā tabulas. Attēli, tāpat kā tabulas, ir jānumurē, taču tabulu un attēlu numerācijas ir atsevišķas. Pie attēla jānorāda attēla avots / autors.

1.attēls. Attēla nosaukums



Avots: Zikov, O. V., Goncharova, L. A. Moscow`s Railway Station Children: NAN Foundation`s Experience in Working with Homeless Children Living at Moscow Railway Stations. SAGE Publications. 2000.

Darba nodošana:

Pirms noslēguma darba nodošanas studējošais pārliecinās, vai sekojis zinātniski pētniecisko darbu izstrādes prasībām:

KontROLSARAKSTS:

VEICAMĀIS UZDEVUMS	IEKĻAOTS (ATZĪMĒT AR "X")
Titullapa noformēta atbilstoši prasībām	
Anotācijas (latviešu un angļu val.)	
Satura rādītājs	
Terminu skaidrojums (ja nepieciešams)	
Abreviatūru skaidrojums (ja nepieciešams)	
Darba apjoms atbilstošs prasībām	

VEICAMAIS UZDEVUMS	IEKĻAUTS (ATZĪMĒT AR "X")
Ievads	
Teorētiskās daļas nodaļas izvērstas, pamatota teoriju izvēle, iekļauta materiāla analīze un interpretācija	
Teorētiskās daļas secinājumi	
Raksturota pētījuma metodoloģija, pamatota metožu izvēle, minot izvēlēto metožu stiprās puses un ierobežojumus attiecīgi tās saistot ar savu pētījuma specifiku	
Analizēti pētījumā iegūtie dati	
Pētnieciskās daļas secinājumi	
Diskusiju daļa (priekšlikumi un ieteikumi)	
Nobeigums	
Atbilstoši noformēts izmantoto avotu un literatūras saraksts	
Pielikumi (ja nepieciešams), uz kuriem ir atsauces noslēguma darbā un skaidrots to pielietojums	
Ievērotas darba noformēšanas prasības	
Tabulas un attēli noformēti atbilstoši prasībām	
Apliecinājums par ētisko aspektu ievērošanu (ja tiek veikts klīnisks pētījums un, ja pētījuma mērķa grupa ir nepilngadīgas personas)	
Apliecinājums, ka darbs izstrādāts patstāvīgi	
Darba novērtējuma lapa	

Bakalaura darbs

Profesionālā bakalaura darbs ir patstāvīgs pētījums kādā no profesionālās darbības nozarēm, kurā autors parāda prasmi risināt praktisku problēmu, balstoties uz teorētiskām atziņām un praktisku izpēti. Bakalaura darbā studējošais patstāvīgi iegūst, atlasa un analizē informāciju un to izmanto, veicot inovatīvu vai pētniecisku darbību, demonstrē zinātnisku pieeju problēmu risināšanā, izmantojot apgūtos teorētiskos pamatus un prasmes, formulē un analītiski apraksta informāciju, problēmas un risinājumus.

Obligātas prasības:

- izvēlētam darba tematam ir jābūt aktuālam,
- darbā izmanto mūsdienu pētīšanas un informācijas apstrādes metodes,
- izmantotās zinātniskās literatūras (tostarp svešvalodās) un avotu sarakstam (**vismaz 30 avoti**) jāatbilst darba saturam, tajā jāiekļauj aktuālās publikācijas par pētāmo tematu,
- izklāstītajai informācijai jābūt loģiskai un saprotamai, secinājumiem un priekšlikumiem jāizriet no pētījuma galarezultātiem,
- darba plānam jānodrošina secīgs problēmas risinājums atbilstīgi izvirzītajam mērķim un uzdevumiem, jābūt nošķirtai pārejai no viena jautājuma uz nākamo,
- visā darbā jālieto vienota terminoloģija un saīsinājumi,
- darbā jālieto korektas un precīzas atsauces,
- darbā jālieto zinātnisks valodas stils,
- darbā nevar pieļaut drukas (gramatiskās) kļūdas.

BAKALaura DARBA IZSTRĀDES UN AIZSTĀVĒŠANAS POSMI:

- Darba temata pieteikums un apstiprināšana.
- Zinātniskā vadītāja izvēle un darba izstrāde.
- Darba priekšizstāvēšana.
- Darba iesniegšana.

- Darba aizstāvēšana.
- Darba vērtējums.

Darba apjoms 55-60 lappuses. Nosléguma darbu iesniedz tikai elektroniskā formātā. To augšupielādē e-pakalpojumā saskaņā ar RSU iekšējo normatīvo aktu par studējošo kvalifikācijas, bakalaura, maģistra vai citu nosléguma darbu elektronisko versiju iesniegšanas un uzglabāšanas kārtību atvērtās piekļuves RSU institucionālajā e-resursu repozitorijā.

Maģistra darbs

Maģistra noslēguma darbs ir patstāvīgs studenta zinātniski pētnieciskais darbs maģistra grāda iegūšanai.

Noslēguma darbs apliecina maģistranta spēju veikt pētniecību, spēju patstāvīgi formulēt un kritiski analizēt sarežģītas zinātniskas un profesionālas problēmas sociālās politikas un sociālā darba nozarē, spēju integrēt dažādu jomu zināšanas un dot ieguldījumu jaunu zināšanu radīšanā, pētniecības vai profesionālās darbības metožu attīstībā, parādīt izpratni un ētisko atbildību par zinātnes rezultātu vai profesionālās darbības iespējamo ietekmi uz vidi un sabiedrību.

Obligātas prasības:

- izvēlētam darba tematam ir jābūt aktuālam,
- darbā izmanto mūsdienu pētīšanas un informācijas apstrādes metodes,
- izmantotās zinātniskās literatūras (tostarp svešvalodās) un avotu sarakstam (**vismaz 45 avoti**) jāatbilst darba saturam, tajā jāiekļauj aktuālās publikācijas par pētāmo tematu,
- izklāstītajai informācijai jābūt loģiskai un saprotamai, secinājumiem un priekšlikumiem jāizriet no pētījuma galarezultātiem,
- darba plānam jānodrošina secīgs problēmas risinājums atbilstīgi izvirzītajam mērķim un uzdevumiem, jābūt nošķirtai pārejai no viena jautājuma uz nākamo,
- visā darbā jālieto vienota terminoloģija un saīsinājumi,
- darbā jālieto korektas un precīzas atsauces,
- darbā jālieto zinātnisks valodas stils,
- darbā nevar pieļaut drukas (gramatiskās) kļūdas.

MAGISTRA DARBA IZSTRĀDES UZ AIZSTĀVĒŠANAS POSMI:

- Darba temata pieteikums un apstiprināšana.
- Zinātniskā vadītāja izvēle un darba izstrāde.
- Darba priekšizstāvēšana.

- Darba iesniegšana.
- Darba aizstāvēšana.
- Darba vērtējums.

Darba apjoms no 70 līdz 80 lpp.: *teorētiskās daļas apjoms līdz 30 lapām, metodoloģiskās un datu analīzes daļas apjoms līdz 40 lapām, diskusijas daļa un nobeigums 5-10 lapaspuses.*

Noslēguma darbu iesniedz tikai elektroniskā formātā. To augšupielādē e-pakalpojumā saskaņā ar RSU iekšējo normatīvo aktu par studējošo kvalifikācijas, bakalaura, maģistra vai citu noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanas un uzglabāšanas kārtību atvērtās piekļuves RSU institucionālajā e-resursu repozitorijā.

Rīgas Stradiņa universitāte
Profesionālā bakalaura/maģistra studiju programma
„Sociālais darbs”
Studiju programmas vadītājam

_____ (vārds, uzvārds)

_____ grupas bakalaura/maģistra studiju programmas studenta/-es

_____ (vārds, uzvārds)

Studentu apliecības Nr. _____

IESNIEGUMS

Lūdzu apstiprināt bakalaura/ maģistra darba tematu
(izvēlēties vienu no)

" _____."

20__ . gada _____

_____ (studenta paraksts)

Vārds, uzvārds:

Datums:

Tēmas nosaukums:

Pētījuma aktualitāte (vismaz 2 lapaspuses):

Hipotēze (kvantitatīvam pētījumam) vai pētījuma jautājums/-i (kvalitatīvam pētījumam):

Pētījuma mērķis:

Pētījuma objekts:

Pētījuma priekšmets:

Pētījuma uzdevumi:

Pētniecības metodes:

Pētījuma bāze:

4. pielikums

Veidlapa Nr. E-2
APSTIPRINĀTA
ar Rīgas Stradiņa universitātes rektora
2018. gada 4. jūnija rīkojumu Nr. 5-1/122/2018

Rīgas Stradiņa universitāte

[Fakultātes nosaukums]

[Akadēmiskā/ Profesionālā] studiju programma [studiju programmas
nosaukums]

BAKALaura DARBS

[Bakalaura darba nosaukums]

Darba autors:

[Vārds Uzvārds]

Studējošā apliecības Nr. [numurs]

(paraksts)

[20__]. gada [datums]. [mēnesis]

Darba vadītājs:

[Vārds Uzvārds]

[Zinātniskais grāds, amats]

[amats]

[struktūrvienība]

(paraksts)

[20__]. gada [datums]. [mēnesis]

Rīga, [20__]

APLIECINĀJUMS

[pilsētā]

[20__]. gada [datums]. [mēnesī]

Ar šo es, [Vārds Uzvārds], apliecinu, ka [darba veids] “[Darba nosaukums]” (turpmāk – darbs) ir izstrādāts likumīgi un godprātīgi, tas ir:

- 1) darbs ir izstrādāts patstāvīgi Rīgas Stradiņa universitātes studiju programmas apguves ietvaros, par izmantotajiem informācijas avotiem, materiāliem un datiem, tajā skaitā, manis paša(-as) iepriekš radītiem un publiskotiem darbiem, ir dotas atsaucis. Šis darbs nekādā veidā nav ticis iesniegts nevienai citai komisijai vai institūcijai un nekad nav publicēts;
- 2) darba izstrādē ir ievērotas trešo personu tiesības attiecībā uz komercnoslēpumu, zinātību (*know-how*), preču zīmju izmantošanu, patentētu vai patentējamu izgudrojumu izmantošanu;
- 3) darba izstrādē ir ievērotas trešo personu tiesības attiecībā uz privāto dzīvi un personas datu aizsardzību;
- 4) darba izstrādē nav izpausts valsts noslēpums;
- 5) darba izstrādē nav izmantota cita ierobežotas pieejamības informācija;
- 6) ja darba izstrādē ir izmantota ierobežotas pieejamības informācija, esmu saņēmis(-usi) un pievienojis(-usi) darbam attiecīgo personu vai institūciju rakstveida piekrišanu vai atļaujas.

Ja minētais neatbilst patiesībai, es apzinos, ka mans darbs var tikt noraidīts un es uzņemos visu ar to saistīto civiltiesisko, administratīvo un krimināltiesisko atbildību. Ja minētie fakti atklāsies pēc diploma saņemšanas, apzinos, ka manu diplomu var anulēt.

(studējošā paraksts)

(vārds, uzvārds)

**APSTIPRINĀJUMS
PAR ĒTISKO ASPEKTU IEVĒROŠANU**

Es, *vārds, uzvārds*, ar savu parakstu apliecinu, ka minētajā pētījumā esmu ievērojusi/-is ētiskos aspektus, kas saistīti ar ... visu pētījumā iesaistīto personu datu aizsardzību, viņu konfidencialitāti un brīvprātīgas piedalīšanās principu.

Pētījuma autors: / _____ /
(vārds, uzvārds) (paraksts)

Datums: _____